

TYSK I SKOLEN

Dårligt tysk kan blive dyrt for Danmark

SKOLE: Ringe tyskkundskaber vil gå ud over vores eksportmuligheder i Tyskland, lyder kritikken. Ordførere erkender, at flere burde beherske tysk, men vil hellere satse på engelsk i folkeskolen.

Færre gymnasieelever vælger tysk, og både i folkeskolen og gymnasiet ligger karaktererne markant lavere i forhold til andre fag.

På trods af massivt pres for at opprioritere faget har regeringen valgt at satse på engelsk i stedet for tysk i den kommende folkeskolereform.

Det skader de danske eksportmuligheder, mener erhvervsliv og opposition.

– Det er simpelt købmandsskab, at det er afgørende at kunne kommunikere ordentligt med vores største handelspartner, mener Jannik Schack Linne-mann, forsknings- og uddannelsespoli-tiskchef i Dansk Erhverv.

Kritisk opposition

Oppositionen ønsker at gøre tysk obligatorisk i femte eller sjette klasse.

– Det er ikke et valg mellem engelsk og tysk, men et både og, hvis vi skal begå os på det globale marked, mener undervisningsordfører Peter Juel Jensen (V).

– Tidlig sproglig indlæring er åbenbart kun vigtig, når det gælder engelsk. Vi mister eksportmuligheder, når vi ikke kan forhandle på højt niveau, siger undervisningsordfører Alex Ahrendt-sen (DF).

Undervisningsordfører Troels Ravn (S) erkender problematikken.

– Flere burde beherske tysk. Manglen de sproglige kompetencer bliver fatale for os i forhold til at dyrke de handelsmæssige muligheder i Tyskland.

Undervisningsordfører Lotte Rod (R):

– Det er rigtig ærgerligt, at der ikke er blevet plads til tysk i udspillet, men vi kan ikke alt på én gang. Men det er selvfølgelig ikke for sjov, når erhvervslivet siger, at det er relativt kritisk.

FAKTA ■■■

TYSK

■ Tysk er et såkaldt tilbudsfag i folkeskolen. Det betyder, at skolerne skal tilbyde faget, men eleverne har ikke pligt til at tage imod undervisning.

■ Ifølge Eurostat, der er EU's statistikorganisation, valgte 50 procent af gymnasieeleverne tysk i 2006. I 2011 var tallet faldet til 35 procent.

■ Undervisningsministeriets opgørelse over de mundtlige karakterer i tysk til henholdsvis folkeskolens afgangsprøve (FSA) og til eksamen på fortsætterniveau i gymnasiet i 2012 viser, at eleverne har stort besvær med det tyske sprog.

■ Gennemsnittet i folkeskolen var på 5,9. Snittet for de øvrige mundtlige fag var mellem 6,9 og 7,4.

■ I gymnasiet dumpede hver 14. elev i tysk. For fagene engelsk, historie, samfundsfag og dansk var det mellem hver 25. og 44. elev.

KILDE: UNDERVISNINGSMINISTERIET

Tyskvenner er bekymrede

FREMMEDESPROG: Flere parter kritiserer regeringen for at satse for ensidigt på engelsk i ny folkeskolereform.

Tyskfagets tilhængere er bekymrede over regeringens udspil til folkeskolereformen, der vil indføre engelsk fra første klasse.

Tysk skal i hehold til udspillet stadig ikke være obligatorisk, men blot en mulighed fra syvende klasse.

– Det er absolut skuffende. Alle mener, at alt kan klares på engelsk, mener Peter Hansen, leder af Region Sønderjylland-Schleswig.

Dårlige sprogkundskaber er et stadig større problem.

– Selv i Sønderjylland er det svært at finde folk med et nogenlunde tysk. Mange virksomheder har de seneste mange år beklaget sig over tyskkundskaberne blandt danskerne, siger Peter

Hansen, der mener, at de dårlige sprogkompetencer kan koste danske ordrer.

Tysklærerforeningen, der vil indføre tysk senest fra sjette klasse, er enig.

– På længere sigt kan det få fatale følger. Færre vælger tysk på højt niveau i gymnasiet. Det betyder, at færre går videre med sproget på eksempelvis seminarierne, siger formand Flemming Nygaard.

Selvom man ikke er flydende på tysk, kan man vel klare sig med engelsk?

– Det er bare ikke nok. Det er et problem, hvis vi skal vente på, at eksempelvis forskningsrapporter fra Tyskland skal oversættes til engelsk. Vores opfattelse er, at når tyskerne skal handle, så skal det foregå på tysk.

Gymnasieelever: Start

DEUTSCH ODER WAS? To gymnasieelever og deres lærer mener, at eleverne bør stifte bekendtskab med tysk i en tidligere alder, hvis interessen for sproget skal øges.

TYSK I SKOLEN

Af Rasmus Just
Tlf. 7912 4594,
raj@jv.dk

Aida Pilakovic og Mads Ulriksen terper tyske verber på sidste år på Rybners Gymnasium i Esbjerg.

Selvom de to elever fra 2.k ikke forventer at skulle bruge sproget på højt niveau i deres fremtidige arbejde, er de enige om, at det er vigtigt at kunne beherske på et godt niveau.

Alligevel er det tyske sprog og kultur bare ikke særlig populært blandt de unge, erkender eleverne.

– Det er jo ikke det mest charmerende sprog. Man forbinder det nok mest med

slagermusik, siger Aida Pilakovic.

Hvis det skal ændres, skal der sættes tidligere ind i folkeskolen, mener de to 2.g'ere.

– Hvis man lærer det fra de mindste klasser, kommer interessen som en selvfølge. Det skal bare være en stille og rolig indlæring, så eleverne får kendskab til sproget tidligt, siger Aida Pilakovic, og Mads supplerer:

TYSK I SKOLEN

Mads Ulriksen og Aida Pilakovic fra 2.k på Rybners Gymnasium i Esbjerg har begge tysk på sidste år. De mener, at det er vigtigt at kunne tale sproget på et rimeligt niveau og tror, at det kunne vække de unges interesse for tysk, hvis faget var obligatorisk tidligere i folkeskolen. Foto: Orla Lund

tidligere med tysk i skolen

– Hvis man skal have tysk fra femte klasse, vil eleverne føle det som et helt normalt fag ligesom alle de andre fag.

Gymnasieelevernes tysklærer, Henrik Foldager, der har undervist i over 20 år, oplever, at elevernes viden om Tyskland generelt bliver mindre og mindre.

Positiv attitude

Han er enig med sine elever i, at tysk skal på skoleskemaet i de lavere klasser, hvis udviklingen skal vendes.

– Man kan jo begynde at lære sproget ved lidt leg i en tidlig alder, foreslår Henrik

Jeg bliver mødt med en meget mere positiv attitude af tyskerne, fordi jeg taler sproget flydende. De føler sig tiltrukket af, at jeg viser interesse for deres sprog.

Henrik Foldager, tysklærer

Foldager, der ofte oplever, hvor meget hans egne tyskkundskaber betyder.

– Jeg bliver mødt med en meget mere positiv attitude af tyskerne, fordi jeg taler sproget flydende. De føler sig tiltrukket af, at jeg viser

interesse for deres sprog. Det giver mig nogle gratis point. Det samme vil det gøre, når vi taler om vores samhandlingsmuligheder, mener tysklæreren.

Som kasseassistent hos en købmand oplever Aida

Pilakovic værdien af tysktimerne.

– Mange tyske kunder forventer at kunne tale tysk med mig, fordi de ikke taler særlig godt engelsk. De har lidt en opfattelse af, at det ikke er deres problem, hvis ikke jeg taler tysk, forklarer Aida Pilakovic.

Mads Ulriksen mener, at netop oplevelsen af nødvendigheden af at kunne tale tysk er afgørende for elevernes vilje til at lære sproget.

– Når man oplever at være tvunget til at tale tysk, finder man ud af, at det er godt at lære, siger Mads Ulriksen.

Minister: Motivationen er afgørende

FOLKESKOLEN: Danskernes manglende tyskkundskaber er et problem for samhandelen.

Undervisningsminister Christine Antorini (S), hvorfor har regeringen valgt ikke at prioritere tysk i udspillet til den kommende reform af folkeskolen?

– Engelsk er det kæmpestore første fremmedsprog, der er bredt anvendeligt. Vi styrker faktisk også et andet fremmedsprog, fordi vi fremrykker muligheden for tysk eller fransk fra 7. klasse. Samtidig får nogle skoler mulighed for at oprette internationale linjer.

Blandt andre Dansk Erhverv mener, at de manglende tyskkundskaber går ud over den danske samhandel med Tyskland. Hvad siger du til den kritik?

– Det betyder noget, at vi kan flere sprog, ikke kun tysk. Derfor er det godt, at der for alvor kommer nogle meget tydelige budskaber fra erhvervslivet om, at der er brug for flere sporfærdigheder end engelsk. Det er vigtigt, at erhvervslivet siger, at det er lige så vigtigt at kunne flere fremmedsprog, som det er, at man kan noget med økonomi. Det betyder noget for de unge, når de hører, at de kan bruge sproget til noget.

Men så var det vel netop en idé, at I som politikere gjorde tysk obligatorisk tidligere i folkeskolen?

– Det er jo et valg i forhold til, hvor mange ekstra timer der er plads til. Vi har så valgt at prioritere engelsk, mere fokus på det praktisk/musiske samt naturteknik. Regeringen ønsker at satse på engelsk i indskoling og så give bedre muligheder for, at de ældste kan vælge tysk i udskoling.

Når du nu selv understreger vigtigheden af at kunne tale tysk, hvorfor vil du så ikke være med til at give faget den samme opprioritering som engelsk?

– Der er bare grænser for, hvor mange ekstra fag vi kan putte ind i folkeskolen. Vi vil give bedre muligheder for flere fremmedsprog i udskoling, og det vil også komme tysk til gavn. Men de sidste 20 år har omkring 80 procent af eleverne i folkeskolen altså valgt tysk, og det er et fantastisk udgangspunkt for at motivere dem til at fortsætte med faget på en ungdomsuddannelse.

Men hvorfor ikke indføre tysk tidligere i folkeskolen, så alle får bedre sprogkundskaber i en tidlig alder?

– Jeg mener ikke, at det er folkeskolen, der er udfordringen. Det er derimod, at vi får flere motiveret for at vælge faget på ungdomsuddannelserne. Vi kan altså ikke tvinge unge til at vælge forskellige fremmedsprog i gymnasiet. Det er motivationen, der gør udslaget for elevernes valg.

Det er vigtigt, at man kan flere sprog, ikke kun tysk, mener undervisningsminister Christine Antorini (S). Arkivfoto: Orla Lund